

30.10.2

131a (יתבי ר"פ) → 132a (הדין עם הטבח)

<p>1. וְכִרְמֵךְ לֹא תֵעוּלֵל וּפְרִיט כִּרְמֵךְ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְר תִּעְזֹב אֹתָם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם: וּיְקֵרָא יט, 2. כִּי תִבְצֹר כִּרְמֵךְ לֹא תֵעוּלֵל אַחֲרֶיךָ לִגְר לִיתוּם וְלֹאֲלִמְנָה יִהְיֶה: דְּבָרִים כז, כט 3. כִּי תִחַבֵּט זֵיתֶךָ לֹא תִפְאֵר אַחֲרֶיךָ לִגְר לִיתוּם וְלֹאֲלִמְנָה יִהְיֶה: דְּבָרִים כז, כ 4. וּבִקְצָרְכֶם אֶת קִצִיר אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֹאֵת שְׂדֵךְ בְּקִצְרֶךָ וְלִקְטֹט קִצִירֶךָ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְר תִּעְזֹב אֹתָם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם: וּיְקֵרָא כג, כב 5. כִּי תִקְצֹר קִצִירֶךָ בְּשֵׂדֶךָ וְשִׁכַחְתָּ עִמָּךְ בְּשֵׂדֶךָ לֹא תִשׁוּב לִקְחֹתוֹ לִגְר לִיתוּם וְלֹאֲלִמְנָה יִהְיֶה לְמַעַן יִבְרַכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ: דְּבָרִים כז, יט 6. וְכִפֹּר אֶת מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ יִכָּפֵר וְעַל הַפְּהִינִים וְעַל כָּל עֵם הַקֹּהֵל יִכָּפֵר: וּיְקֵרָא טז, לג 7. וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֵאָכֵל: וּיְקֵרָא ו, טז 8. וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפֵּט הַפְּהִינִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת זְבָחֵי הַזֶּבַח אִם שׂוֹר אִם שֶׁה וְנִתַּן לַפְּהֵן הַזֶּרַע וְהַלְחִיִּים וְהַקֵּבָה: דְּבָרִים יח, ג</p>

- I Analysis of רב's ruling that we are not sure if לויים are "עם", therefore we do not seize מתנ"כ from them
- a ר' אידי בר אבין challenged by ר' פ: repeated previous analysis;
- i challenge: the טובת הנאה in a vineyard, 3 in a grain field and 2 in an orchard have no מתנות 9
- 1 details: of these 9 מתנות
 - (a) vineyard: פרט (v. 1), עוללות (v. 1), שכחה (v. 2 – אחריק) and פאה (inferred via אחריק::אחריק from olives – v. 3)
 - (b) grain: פאה (v. 4) and לקט (v. 5) and שכחה (v. 5)
 - (c) orchard: פאה (לא תפאר) and שכחה (אחריק) – both v. 3)
 - 2 and: are all seized from the owner – even if he is an עני himself
 - (a) no טובת הנאה as all use עזיבה, not נתינה
 - 3 but: מעשר עני, which may be seized even from עני, has טובת הנאה (i.e. he may choose the beneficiary)
 - (a) reason: verb used is נתינה
 - (b) seizing from עני per אלעא – ר' אלעא is written in all cases, following v. 4 which is directed even to עני
 - 4 however: מתנ"כ, for instance – מתנות – are not seized from לוי to לוי or from כהן to כהן
 - (a) inference: they are seized from לוי to כהן → clear that they are not "עם"
 - (b) defense: זרוע is given as example – but it doesn't apply to מתנות
 - (i) application: to מעשר ראשון (taken from לוי to כהן)
 - (ii) challenge: לוי מע"ר belongs to לוי
 1. answer: per ראב"ע, who rules (ר"ע) that מע"ר is also given to כהן
 2. challenge: he only allows to be also given – not exclusively
 - a. answer: after עזרא "fined" the לויים (for not making עלייה) – all given to כהן
 - b. challenge: even at that point, we give to כהן, but don't seize from לוי
 - (iii) application: similar to זרוע – הגז – ראשית is the application
 - ii challenge: ברייתא – anything which has קדושה – e.g. תרומה – we seized from לוי to כהן; anything which has not קדושה – e.g. זרוע – we do not seize (implication – they are not "עם")
 - 1 defense: "like זרוע" but not זרוע → מע"ר, after עזרא's "fine"
 - iii challenge: our משנה – if one slaughters on behalf of כהן or non-Jew, exempt
 - 1 implication: for a לוי or ישראל, obligated → לויים are not "עם"
 - 2 correction: for ישראל – obligated, but for לוי – exempt
 - (a) challenge: if so, should read "for לוי (ק"ו) and for עכ"ם exempt"
 - (b) furthermore: explicit ruling –for כהן and עכ"ם – exempt; for לוי and ישראל – obligated
 - iv דב: would have to admit that the status of לויים is disputed, in re: כפרת יו"כ (v. 6) (2 עם there)
 - 1 דב: is unsure if הלכה is like the one ברייתא or the other
 - v final ruling (מרימר): הלכה follows רב and also ר"ח (no financial liability for מתנות)
- II עולא – gave מתנ"כ to a כהנת (כהן) – even if married to עולא
- a challenge (רבא): application of v. 7 – we may eat מנחת כהנת → כהן=כהנת
 - b defense (עולא): in פרשת מנחת כהן (men only) – not mentioned in re: מתנ"כ
 - c alternate (תבר"י): the word כהן excludes כהנת; 2nd mention in v. 8 is מעוט אחר מעוט → רבוי (including כהנת)
 - i stories: חכמים, who were non-כהנים would eat מתנ"כ via their כהנת wives
 - d דבה"ב reported that מרימר ruled like רב and ר"ח (above), like עולא (here) and like ראב"א – לוי's son is exempt from דבה"ב

III מתנות as they apply to various hybrids

- a **ד"ק**: they apply to both כלאים and כוי
- b **ד"א**: they apply to a mix of billy-goat and lamb are liable; but not to a billy-goat with a doe
- i **analysis**: we've already established (in פרק חמישי) that their dispute is about **שה** – אפי' מקצת **שה**
- 1 **in other words**: they agree that we are unsure if we are concerned about the identity of the father
 - 2 **disagreement**: is whether **שה** (for מתנות) includes even a "partial" **שה**
- ii **therefore**: we understand ר"א, who requires full **שה** → no מתנות
- iii **however**: רבנן should only obligate ½ מתנות, and let the ישראל require the כהן to prove that we are חושש לזרע האב
- 1 **answer** (ר' הונא בר חייא): indeed, **ה"ק**'s "חייב" means liable for half
 - 2 **challenge** (ר' זידא): **י** – ביכורים ב:ח, י is treated like a חיה for some things, like בהמה for others etc.
 - (a) **like בהמה**: there is a חייב מתנות (ר"א dissents, applying המע"ה)
 - (b) **answer**: since the rest of the משנה used absolute terms (חלבו אסור etc.) – used חייב, but meant חייב בחצי מתנות
- c **dissent**: ר' יוחנן (reported by רבין) – רבנן claim full liability for מתנות from כוי
- i **reason**: שור (v. 8) → ox; אם שור → כלאים; **שה** → lamb; אם **שה** → כלאים (full liability)
- 1 **ד"א**: uses אם for חילוק (liability even if only slaughtering lamb or ox)
 - 2 **רבנן**: infer חילוק from זבחי הזבח (זבח is singular – one slaughtered animal)
 - (a) **ד"א**: מאת זבחי הזבח is used per רבא – the כהן's claim is on the טבח, not the owner